

Waarderingscriteria (tbv IBS 5 Trede 8)

De abiotische aspecten (aardkunde)

Samen met het grond- en het oppervlaktewater vormen de geologie, de geomorfologie en de bodem de abiotische componenten van het natuurlijk milieu.

Voor de abiotische aspecten van een landschap (aardkunde) gelden de volgende criteria:

- *Geomorfologie*: hiervoor zijn twee criteria
  - de aanwezigheid van aardkundige waarden zoals bijzonder landschapsvormen
  - de aanwezigheid van markante hoogteverschillen die een voorwaarde vormen voor het voortbestaan van een ecologische gradiënt
- *Grondwater*: een grondwatersysteem wordt als waardevol beschouwd als:
  - het kwel- en infiltratiesysteem met de stroombanen intact is
  - de waterkwaliteit goed is.
- *Oppervlaktewater*: als waarderingscriteria worden aangehouden
  - het natuurlijk karakter van het systeem
  - de waterkwaliteit

Kijk voor een waardering op de Aardkundige Waardenkaart en het Provinciaal Milieu en Waterplan: kaart 1 en 2

De biotische aspecten (natuur)

De waarde van de natuur kan afgemeten worden aan het voorkomen van goed ontwikkelde levensgemeenschappen die karakteristiek zijn voor het gebied en aan het voorkomen van bijzondere soorten planten en dieren, maar ook de mogelijkheden om deze te ontwikkelen of te herstellen spelen een belangrijke rol.

Voor de biotische aspecten van het landschap (natuur) gelden de volgende criteria:

- *Kenmerkendheid*: de mate waarin soorten en levensgemeenschappen gebonden zijn aan de specifieke omstandigheden van het gebied of de regio. Waardevol zijn de gemeenschappen die het beeld van het gebied bepalen en die een sterke relatie hebben met het historische ontstaan van het landschap.
- *Zeldzaamheid*: de aantallen of oppervlakte waarmee soorten of levensgemeenschappen nog voorkomen in het gebied, de regio, in Nederland of internationaal. Reeds zeldzame soorten of levensgemeenschappen die achteruit gaan worden extra waardevol geacht.
- *Diversiteit*: hoe hoger het aantal soorten of levensgemeenschappen op een bepaalde oppervlakte is, hoe meer waarde er aan gehecht wordt. Meestal wordt de diversiteit bepaald door verschillen in bodem, reliëf, water, inrichting en beheer.
- *Kansrijkheid*: de mogelijkheden voor het functioneren van ecosystemen en de daarbij behorende levensgemeenschappen en soorten. De kansrijkdom voor een bepaalde levensgemeenschap is hoog als de benodigde randvoorwaarden van ruimte, bodem en water aanwezig zijn. De kansen kunnen gelden voor aanwezige levensgemeenschappen (behoud), maar ook voor nieuwe levensgemeenschappen (ontwikkeling).

- Vervangbaarheid: de mogelijkheid om voorkomende soorten of levensgemeenschappen na vernietiging op andere (vergelijkbare) plaatsen binnen redelijke termijn tot ontwikkeling te laten komen. Goed ontwikkelde oude levensgemeenschappen als die van de oude singels (groeiplaats mogelijk honderden jaren, bomen tientallen jaren oud) zijn vaak moeilijk vervangbaar omdat na heraanleg voor veel planten en dieren gedurende een lange termijn nog geen geschikt biotoop voorhanden is. Als daardoor weinig mobiele soorten uit het gebied verdwijnen is het mogelijk dat deze niet meer terug kunnen komen en zijn de verloren gegane milieus moeilijk vervangbaar. Blijft het oude milieu echter in de nabije omgeving aanwezig, dan kunnen de nieuwe milieus op termijn gekoloniseerd worden vanuit deze soortenbronnen en is de vervangbaarheid beter.

Kijk voor een waardering op de Natuurbeheertypen kaart: Beheertypenkaart

De cultuurhistorische aspecten

Bij cultuurhistorie wordt het onroerend deel van het cultureel erfgoed bestudeerd, waaronder het bodemarchief (archeologie), de sporen van het menselijk handelen in het landschap (historische geografie) en de gebouwde omgeving (bouw- en kunsthistorie).

Een element of een patroon kan cultuurhistorische betekenis bezitten vanwege de wetenschappelijke en educatieve waarde en/of op grond van de belevingswaarde voor mensen (het cultureel bewustzijn).

Waardering van het aspect 'cultuurhistorie' doe je aan de hand van de volgende parameters:

- Zeldzaamheid: in lokaal, regionaal, nationaal of internationaal verband.
- Kenmerkendheid: in hoeverre is het element gebonden aan, en daarom kenmerkend voor het gebied of de streek.
- Gaafheid: de staat waarin het object of monument verkeerd kan ook een indicatie van zijn waarde inhouden

Kijk voor een waardering op de kaarten van:

-provinciaal Cultuurhistorisch belang

-Rijksinformatie Erfgoed

-Erfgoedinformatie CHW 2006

-Cultuurhistorische Waardekaart 2016 <http://noord->

brabant.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=1dab0b45b3234fffa8090a4bc8ae06f8